

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010647
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6120010647.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného P. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 6. apríla 2021 v Banskej Bystrici odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/53/2020 zo dňa 14. októbra 2020, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/53/2020 zo dňa 14. 10. 2020 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Krajský súd rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsudzuje obžalovaného P. B., nar. XX. XX. XXXX v B. B., trvale bytom J. XX, B. B., t. č. v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona k trestu odňatia slobody na 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/53/2020 zo dňa 14. 10. 2020 bol obžalovaný P. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 207 ods. 3, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Po doručení tohto rozsudku podal proti nemu v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný, a to podaním doručeným súdu dňa 14. 11. 2020, ktoré odôvodnil v podstate tým, že nebol schopný plniť výživné z objektívnych dôvodov. Požiadal, aby súd svedkyňu Q. predvolal a vypočul, pretože ona vie, aká je situácia. To, že sa nedostavila na pojednávanie a čítala sa jej výpoveď z prípravného konania, nebolo pre neho vhodné. Podľa jeho názoru je teda dôvod odvolaniu vyhovieť a vec vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Nie je ten, kto by nedal na deti peniaze, ale jeho situácia a zdravotný stav mu neumožnili výživné plniť tak, ako sa žiadalo.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že napadnutý rozsudok považuje v plnom rozsahu za zákonný a správny, preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že s napadnutým rozsudkom nesúhlasí a žiada, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol vo veci sám, alebo aby vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Za hlavný nedostatok považuje to, že okresný súd vychádzal z rovnice, že ak si obžalovaný neplnil vyživovaciu povinnosť, automaticky došlo k naplneniu skutkovej podstaty. Nebral do úvahy objektívne okolnosti, ktoré tu existovali nezávisle od konania obžalovaného, napr. celoslovenský lock down spojený so zákazom vychádzania, alebo PN obžalovaného. Skutková podstata vyžaduje zavinené konanie. Okresný súd neuviedol, v ktorých konkrétnych mesiacoch došlo k naplneniu tohto trestného činu. V danej veci sa jedná o obdobie od 17. 03. 2020 do 14. 10. 2020, teda je potrebné skúmať obdobie 7 mesiacov, a to z toho dôvodu, že nebolo podané odvolanie v neprospech obžalovaného. Ďalej uviedla, že obžalovaný bol vyše 3 roky vo výkone trestu, pričom dňom jeho prepustenia od 17. 03. 2020 sa už mal automaticky dopustiť trestného činu. Od prvého dňa po prepustení bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR, v tej dobe bol na Slovensku celoplošný zákaz vychádzania, i napriek tomu v mesiaci apríl 2020 mal brigádu v Alfa bio, kde zarobil cca. 90,- Eur, z ktorých 50,- Eur použil na vyživovaciu povinnosť na mal. P. X. a zvyšných 40,- Eur na úhradu elektriny, nakoľko hrozilo jeho odpojenie. Dňa 01. 06. 2020 obžalovaný uzavrel pracovnú zmluvu, kde v júni 2020 zarobil 530,- Eur a z týchto peňazí ihneď 01. 07. 2020 uhradil výživné vo výške 90,- Eur, v mesiaci júl 2020 zarobil 530,- Eur a 100,- Eur zaplatil na výživnom. Uvedený doklad sa nenachádza v spise, preto požiadala o jeho doplnenie. V mesiaci august 2020 obvinený odpracoval len časť mesiaca, pretože od 19. 08. 2020 bol dlhodobo PN a mzda, ktorá mu bola vyplatená, bola použitá na vyživovaciu povinnosť a zvyšok na úhradu nájmu, elektriny a iných potrieb. Obvinený bol od 19. 08. 2020 dlhodobo na PN do októbra 2020, počas PN dostával 80,- Eur, ktoré použil na vyživovaciu povinnosť a úhradu základných životných potrieb. Rozsah vyživovacej povinnosti sa musí skúmať samostatne ako predbežná otázka a súd nie je viazaný ani prípadným rozhodnutím o výške výživného vydanom v civilnom konaní. Výživné vo výške 90,- Eur bolo stanovené v čase rozhodovania civilného súdu, odvtedy došlo k zmene pomerov, pribudli mu 2 ďalšie vyživovacie povinnosti a tiež došlo k zmene možností na strane obžalovaného kvôli dlhodobej PN. Preto požiadala, aby odvolací súd rozhodol tak, ako uviedla na začiatku svojho vyjadrenia.

Obžalovaný v rámci verejného zasadnutia uviedol, že sa pripája k vyjadreniu svojej obhajkyne. Jeho súčasná družka z účtu uhradila výživné vo výške 100,- Eur, o čom však nemá doklad, čo bolo v auguste 2020. Po prepustení z výkonu trestu nebol drogový závislý, v marci 2020 ho prepustili z výkonu trestu a mal problém nájsť si prácu kvôli Covid-19, keďže bol aj zákaz vychádzania. Keď bol prepustený, chcel viesť riadny život, podarilo sa mu aj zamestnať a nejako aj začal platiť výživné. Požiadal preto, aby súd rozhodol tak, ako to uviedla jeho obhajkyňa.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je z časti dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke

viny a trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, jednak vo vzťahu k otázke viny, ako aj vo vzťahu k otázke trestu. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku (str. 4 - 5), s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku, s poukazom na obhajobné námietky obžalovaného krajský súd konštatuje, že v zmysle § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Aktuálne 30 % zo sumy životného minima predstavuje sumu 29,42 Eur. Obžalovaný teda bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery bol v zmysle zákona povinný platiť výživné aspoň vo výške 29,42 Eur mesačne na každú dcéru. Taktiež je nutné uviesť, že obžalovaný napriek svojej situácii nepodal na súd návrh na zníženie výživného, teda ani sám aktívne neriešil stav, kedy vedel o tom, že nie je schopný platiť mesačné výživné spolu vo výške 90,- Eur, ako mu to bolo určené rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/170/2015 zo dňa 28. 01. 2016. Čo sa týka namietaného čítania zápisnice o výsluchu svedkyne I. Q. na hlavnom pojednávaní, krajský súd konštatuje, že vzhľadom k tomu, že svedkyňa sa napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania na hlavné pojednávanie na toto nedostavila, okresný súd postupoval v súlade so zákonom, keď v zmysle § 263 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní namiesto osobného výsluchu svedkyne prečítal zápisnicu o jej výsluchu z prípravného konania. Záverom je ešte potrebné konštatovať, že obžalovaný sa ku spáchaniu prejednávaného trestného činu priznal, preto ani krajský súd nemal žiadne dôvodné pochybnosti ohľadne viny obžalovaného. Správne okresný súd postupoval, keď od celkovej výšky zameškaného výživného odpočítal sumu 90,- Eur, ktorú obžalovaný uhradil dňa 01. 07. 2020, čo bolo preukázané aj fotokópiou poštového poukazu. Žiadny listinný dôkaz o tom, že družka obžalovaného mala uhradiť na zameškanom výživnom sumu 100,- Eur však nebol do vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom predložený, preto krajský súd na toto tvrdenie obžalovaného nemohol prihliadnuť. Zameškané výživné tak ostalo vo výške 630,- Eur, ako ho správne ustálil okresný súd.

Čo sa týka výroku o treste, krajský súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov je neprimerane prísny. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadnuť, patrí aj osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Krajský súd preto zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, teda na samej dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, pričom pri ukladaní trestu prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, t.j. že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, a zároveň prihliadol na jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, t.j. že už bol za trestný čin odsúdený. Krajský súd pri výmere trestu prihliadol na okolnosti prípadu, keď obžalovaný spáchal trestný čin v období, kedy na území Slovenskej republiky boli v platnosti viaceré opatrenia súvisiace s ochorením Covid-19, teda obžalovaný mal obmedzené možnosti zamestnať sa, resp. sa aktívne uchádzať o zamestnanie. Preto krajský súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov je pre ochranu spoločnosti, nápravu páchatel'a, ako aj z pohľadu generálnej a individuálnej prevencie postačujúci, pričom dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu a zároveň takýto trest postihuje len obžalovaného.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním prejednávaného trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený pre úmyselný trestný čin, krajský súd ho v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané

v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste sám vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.